

**Nr. 99
Din 29 iulie 2026**

Către: **Domnul Gheorghe HAJDER,**
Ministrul Mediului

Copie: **Domnului Eugen OSMOCHESCU,**
Viceprim-ministru, Ministru al Dezvoltării Economice și Digitalizării

Domnului Ion LUPAN,
Șef al Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru

Subiect: *Propunere de modificare a Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, în contextul proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile (transpunerea Directivei (UE) 2025/1892)*

Stimate Domnule Ministru,

Companiile membre ale Asociației Investitorilor Străini din Moldova (FIA) vă transmit salutul lor cordial și își exprimă întreaga considerație.

În numele comunității de afaceri pe care o reprezentăm, ne adresăm cu referire la **proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile, elaborat în vederea transpunerii Directivei (UE) 2025/1892 de modificare a Directivei 2008/98/CE privind deșeurile**, aflat în prezent în proces de definitivare de către Ministerul Mediului.

Apreciem deschiderea ministerului față de dialogul cu mediul de afaceri și dorim să atragem atenția asupra subiectului semnalat în nenumărate rânduri, referitor la necesitatea clarificării **limitei de responsabilitate a producătorului/deținătorului inițial de deșeuri la momentul transmiterii acestora către un operator autorizat**, reglementată la **art. 18 alin. (2)** din Legea nr. 209/2016.

Necesitatea acestei clarificări rezultă din experiența înregistrată în anul curent la Î.S. „Moldelectrica”, care a evidențiat incertitudinea juridică majoră generată de formularea echivocă actuală a art. 18 alin. (2) — potrivit căreia producătorul sau deținătorul inițial „*nu este scutit, de regulă*” de responsabilitatea pentru realizarea operațiunilor de valorificare sau de eliminare completă. Sintagma „de regulă” nu stabilește criterii clare privind momentul și condițiile transferului responsabilității, expunând agenții economici de bună-credință unui risc juridic imprevizibil, inclusiv pentru fapte aflate în afara controlului lor, săvârșite de operatori autorizați de stat.

Propunerea noastră constă în implementarea în legislația Republicii Moldova a unui mecanism aliniat prevederilor art. 15 alin. (2) din Directiva 2008/98/CE (capitolul III, art. 15 (2)), cu dispoziții clare privind transferul responsabilității juridice de la deținătorul inițial către operatorul autorizat de gestionare a deșeurilor. În acest sens, **propunem completarea art. 18 alin. (2) din Legea nr. 209/2016**, după cum urmează:

„(2) Atunci când deșeurile sunt transferate de la producătorul sau deținătorul inițial către un operator autorizat menționat la alin. (1) lit. a) în vederea efectuării unor operațiuni de tratare preliminară, acesta nu este scutit, de regulă, de responsabilitatea pentru realizarea operațiunilor de valorificare sau de eliminare completă, cu următoarele excepții:

(2¹) Prin derogare de la alin. (1), producătorul inițial sau deținătorul de deșeuri este exonerat de răspundere pentru etapele ulterioare de gestionare, inclusiv pentru operațiunile de valorificare sau de eliminare finală, din momentul în care deșeurile au fost preluate de un operator autorizat, cu condiția ca deținătorul inițial să demonstreze că a acționat cu diligența necesară în selectarea acestuia. Responsabilitatea juridică se transferă integral către operatorul economic din momentul semnării actului de primire-predare.

(2²) Producătorul inițial sau deținătorul de deșeuri își reasumă responsabilitatea pentru gestionarea deșeurilor transmise doar în cazul în care autoritățile de control demonstrează că acesta a cunoscut sau, prin prisma diligenței profesionale, trebuia să cunoască faptul că operatorul selectat nu deținea autorizațiile valabile pentru a asigura valorificarea sau eliminarea completă a tipurilor respective de deșeuri.”

Totodată, propunem completarea prevederilor cu o referire expresă la documentele de trasabilitate și actele de predare-primire, pentru a asigura existența unui mecanism verificabil și uniform de transfer al responsabilității.

Aceste ajustări sunt necesare pentru eliminarea incertitudinii juridice existente și pentru asigurarea unei transpuneri fidele a acquis-ului european. Menționăm că mecanismul propus nu diminuează nivelul de protecție a mediului: responsabilitatea nu dispare, ci este alocată în mod clar și previzibil operatorului autorizat care preia efectiv deșeurile, statul păstrând integral pârghiile de control prin regimul de autorizare și supraveghere a acestor operatori, iar producătorul rămânând responsabil în ipoteza lipsei diligenței profesionale la selectarea operatorului.

Subliniem totodată că proiectul de lege are un impact larg asupra producătorilor și importatorilor de produse supuse responsabilității extinse a producătorului (REP), operatorilor din domeniul gestionării deșeurilor, industriei alimentare (producători, retaileri, HoReCa), autorităților publice locale și operatorilor regionali de salubritate, precum și asupra companiilor din construcții și reciclare. Într-un asemenea context de reformă amplă — care vizează alinierea la noile directive europene, ținte noi de reutilizare și reciclare, consolidarea colectării separate și a raportării în Sistemul Informațional „Managementul deșeurilor”, introducerea taxelor pe produs și a mecanismului de supraveghere a sistemelor REP — claritatea regimului de responsabilitate la transferul deșeurilor, constituie o premisă esențială pentru conformarea efectivă a agenților economici și pentru atractivitatea investițională a sectorului de gestionare a deșeurilor.

Suplimentar, prezentăm următoarele **propuneri de modificare și completare** a proiectului, după cum urmează:

- 1) **La articolul 54, alin. (2), lit. a⁵),** se propune substituirea sintagmei *“este asigurată de plata unui sistem de depozit”* cu sintagma *“este asigurată prin plata unei garanții în cadrul unui sistem de depozit”*.

Modificarea propusă urmărește corectarea terminologiei utilizate, întrucât sistemul de depozit reprezintă mecanismul organizatoric, iar consumatorul achită o garanție/depozit aferentă ambalajului, care este ulterior restituită în condițiile stabilite de sistem.

- 2) **La articolul 54, alin. (6), sub-pct. 5, lit. c),** se propune completarea prevederii privind etichetarea în cadrul sistemului de depozit după cum urmează: *“Detaliile aferente etichetării în cadrul sistemului de depozit vor fi stabilite de către administratorul sistemului de depozit cu respectarea Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2020, precum și a Regulamentului privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.379/2025”*.

Completarea este necesară pentru asigurarea coerenței între actele normative aplicabile și evitarea unor interpretări divergente privind cerințele de etichetare.

- 3) **La articolul 54¹,** se propune excluderea alin. (2), în vederea eliminării dublării prevederilor cu alin. (3). În versiunea inițială, legiuitorul a optat pentru o reglementare separată a ambalajului reutilizabil de cea a

ambalajului de unică folosință. Totuși, prevederile propuse la alin. (3) acoperă în mod cumulativ ambele categorii de ambalaje, ceea ce face redundantă menținerea unei reglementări separate.

Prin urmare, se recomandă eliminarea alin. (2) și menținerea alin. (3), cu modificările propuse, pentru asigurarea unui cadru normativ mai clar și evitarea suprapunerilor legislative.

- 4) **La articolul 54², alin.(1),** se recomandă revizuirea prevederii referitoare la scutirea anumitor comercianți de la obligațiile privind sistemul de depozit. În forma actuală, sintagma *“Sunt scutiți de la această obligație comercianții care funcționează în magazinele din orașe și sate cu o suprafață comercială care nu depășește 100 m² sau în unitățile cu o suprafață comercială care nu depășește 150 m², cum ar fi tarabele din piață, chioșcurile, benzinăriile și unitățile de alimentație publică, precum și comercianții care plasează produsele respective exclusiv prin intermediul unor platforme online sau al aparatelor automate pentru vânzări”,* poate genera dificultăți de interpretare și aplicare.

În acest sens, se recomandă:

- eliminarea sintagmei „în magazinele din orașe și sate”, întrucât delimitarea geografică nu este relevantă din punct de vedere juridic. Se propune utilizarea unei formulări generale de tipul „magazinele cu o suprafață comercială sub 100 m²”;
- înlocuirea expresiei „care nu depășește 100 m²” și „care nu depășește 150 m²” cu formulări mai clare și directe, respectiv „sub 100 m²” și „sub 150 m²”;
- eliminarea menționării exprese a „tarabelor din piață” și „chioșcurilor”, întrucât aceste categorii nu prezintă, în mod obișnuit, suprafețele comerciale vizate și includerea lor poate crea redundanțe;
- reconsiderarea reglementării aplicabile benzinăriilor. Stabilirea unor praguri de suprafață pentru această categorie poate genera dificultăți de interpretare privind delimitarea spațiului comercial relevant și poate crea stimulente pentru ajustarea artificială a suprafețelor. Se recomandă stabilirea expresă a aplicabilității obligațiilor pentru această categorie de comercianți;
- revizuirea obligațiilor aplicabile unităților de alimentație publică, astfel încât acestea să fie proporționale și aplicabile în practică. Formula actuală poate conduce la situații în care operatorii ar fi obligați să accepte returnarea ambalajelor de către persoane care nu au o relație comercială directă cu unitatea respectivă.

Suplimentar, se propune introducerea unui alineat nou prin care comercianții produselor supuse sistemului de depozit să fie obligați să se înregistreze în sistemul informațional administrat de Administratorul Sistemului de Depozit. Această obligație este necesară pentru asigurarea unei evidențe complete a participanților, monitorizarea fluxurilor de ambalaje și implementarea transparentă a obligațiilor stabilite prin sistemul de depozit. Totodată, se recomandă stabilirea expresă a consecințelor juridice aplicabile în cazul neîndeplinirii obligației de înregistrare.

- 5) **La articolul 54⁴, alin. (3), pct. 1), lit. a),** se propune expunerea acesteia în următoarea redacție *“55% – sticlă, 60% – plastic, 60% – metal, pentru primul an de funcționare al sistemului de depozit, calculat proporțional cu perioada efectivă de activitate a Administratorului sistemului de depozit din anul calendaristic respectiv.”*

Clarificarea este necesară pentru evitarea interpretării potrivit căreia primul an calendaristic de funcționare reprezintă în mod automat întreg anul, indiferent de data începerii efective a activității. Astfel, în cazul începerii activității în luna mai 2027, țintele de colectare trebuie aplicate proporțional perioadei efective de operare (mai–decembrie), și nu pentru întreg anul calendaristic.

- 6) **La articolul 54⁴, alin. (3), pct. 3),** se propune substituirea sintagmei „licitație publică” cu sintagma „concurs deschis”, în vederea utilizării unei terminologii corecte și adecvate contextului reglementat.

Subliniem că noțiunea de „licitație publică” este specifică procedurilor de achiziții publice aplicabile autorităților contractante și implică reguli distincte, care nu sunt pe deplin compatibile cu mecanismul de selectare avut în vedere în prezenta reglementare. Prin urmare, utilizarea termenului „concurs deschis” reflectă mai fidel procedura propusă și contribuie la evitarea confuziilor de interpretare și aplicare.

- 7) **La articolul 54⁴, alin. (3), pct. 5)**, se propune clarificarea sintagmei *“pune la dispoziția comercianților menționați la art.54¹ facilități pentru preluarea deșeurilor de ambalaje”*, în vederea evitării unor interpretări extinse sau eronate.

În forma actuală, prevederea poate fi interpretată ca instituind obligația Administratorului Sistemului de Depozit de a asigura obligatoriu echipamente automate de colectare pentru comercianți. O astfel de interpretare poate genera riscul ca unii comercianți să invoce lipsa acestor echipamente ca motiv pentru neimplementarea obligațiilor proprii de colectare.

Prin urmare, se recomandă clarificarea faptului că facilitățile pentru preluarea deșeurilor pot include diferite soluții operaționale, stabilite în funcție de modelul de funcționare al sistemului, fără instituirea unei obligații generale privind utilizarea echipamentelor automate.

Totodată, se propune excluderea explicației din paranteze *„(inclusiv facilități pentru preluarea automată (nonumană) a deșeurilor de ambalaje și pentru rambursarea depozitului)”*, întrucât aceasta poate conduce la interpretarea eronată privind caracterul obligatoriu al colectării automate.

- 8) **La Articolul 54⁴, alin. (3)**, se propune includerea unui punct suplimentar 6¹ privind mecanismul aplicabil ambalajelor reutilizabile. Propunerea urmărește stabilirea unui mecanism distinct pentru rambursarea depozitului aferent ambalajelor reutilizabile, având în vedere caracterul specific al acestui flux, care presupune circuite comerciale inverse, operațiuni distincte de colectare, manipulare și depozitare.

Astfel, se propune următoarea completare:

„6¹) rambursează comercianților de produse în ambalaje reutilizabile depozitul aferent acestor ambalaje și costurile pentru furnizarea de informații publice; producătorii care plasează pe piață produse în ambalaje reutilizabile au obligația de a încheia contracte separate de gestionare cu comercianții, prin care achită acestora un tarif de gestionare ce cuprinde costurile suportate pentru colectarea, manipularea și depozitarea ambalajelor reutilizabile, precum și obligația de a furniza comercianților ambalaj secundar adecvat pentru colectarea și returnarea acestora.”

- 9) **La articolul 54⁴, alin. (3), pct. 14)**, se propune completarea prevederilor referitoare la obligațiile financiare aplicabile în cazul neatingerii țintelor de colectare.

În cadrul programului prezentat Ministerului Mediului la etapa desemnării în calitate de Administrator al Sistemului de Depozit (SDA), a fost prevăzut mecanismul potrivit căruia, în cazul neatingerii țintelor stabilite, costurile aferente diferenței neacoperite vor fi distribuite către producătorii înregistrați în sistem, proporțional cu volumul de ambalaje introduse pe piață și nivelul de neatingere a țintelor.

Totuși, mecanismul respectiv nu are în prezent un temei legal expres, ceea ce poate crea riscuri semnificative pentru sustenabilitatea financiară a Administratorului SDA, în special în primii ani de funcționare, când atingerea integrală a țintelor poate fi dificilă. În lipsa unei prevederi clare privind repartizarea acestor costuri, obligația de plată către stat ar putea reveni exclusiv Administratorului SDA, afectând capacitatea acestuia de funcționare și punând în pericol implementarea eficientă a sistemului.

În acest context, se recomandă completarea cadrului normativ cu prevederi care să permită recuperarea proporțională a costurilor aferente neatingerii țintelor de către producătorii înregistrați în sistem, în funcție de contribuția acestora la volumul de ambalaje introdus pe piață și nivelul de realizare a obligațiilor. Alternativ, se propune stabilirea unei contribuții uniforme aplicabile tuturor tipurilor de ambalaje, în cuantum de 2 lei/ambalaj, echivalentă valorii depozitului, având în vedere că aceste sume reprezintă sursa financiară destinată funcționării sistemului și, în anumite situații, rămân la dispoziția Administratorului SDA în cazul în care depozitul nu este restituit consumatorului.

Introducerea unei reguli clare privind responsabilitatea financiară pentru neatingerea țintelor este necesară pentru asigurarea predictibilității economice a sistemului și evitarea riscului de blocare a implementării acestuia.

10) Referitor la obligațiile privind utilizarea materialului reciclat (rPET/plastic reciclat), se recomandă corelarea acestora cu cerințele aplicabile la nivel european și cu condițiile reale ale pieței.

Introducerea unei obligații privind utilizarea materialului reciclat începând cu anul 2028 poate genera dificultăți de conformare pentru producători, având în vedere disponibilitatea limitată a rPET-ului de calitate corespunzătoare pentru contact alimentar și capacitatea actuală insuficientă de aprovizionare a pieței.

În prezent, materialul reciclat de calitate alimentară este disponibil într-o cantitate limitată și presupune costuri semnificativ mai ridicate comparativ cu materialul virgin, ceea ce poate afecta capacitatea producătorilor de a asigura conformarea în termenul propus, în special în condițiile în care cererea pentru acest tip de material este în creștere la nivel european.

În acest context, se recomandă reanalizarea termenului propus pentru introducerea obligației privind utilizarea materialului reciclat începând cu anul 2028, ținând cont de:

- dinamica și evoluția pieței materialelor reciclate;
- disponibilitatea reală a rPET-ului de calitate alimentară;
- capacitatea producătorilor și reciclătorilor de a asigura volumele necesare;
- evoluția cererii și concurența pentru aceste resurse pe piața europeană.

Totodată, se recomandă ca stabilirea unor obligații naționale suplimentare să fie realizată în corelare cu cerințele aplicabile la nivel european, pentru a evita introducerea unor condiții mai restrictive decât cele existente în cadrul Uniunii Europene, care ar putea afecta competitivitatea operatorilor economici și capacitatea acestora de adaptare graduală.

Stabilirea unui termen realist și predictibil va permite industriei să își planifice investițiile, să dezvolte lanțurile de aprovizionare necesare și să asigure o tranziție eficientă către utilizarea materialelor reciclate.

Având în vedere cele expuse, solicităm respectuos **examinarea propunerilor prezentate și includerea acestora în versiunea finală a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.**

Considerăm că ajustările propuse contribuie la crearea unui cadru normativ mai clar, predictibil și aplicabil în practică, asigurând atât atingerea obiectivelor de mediu asumate, cât și condiții echitabile pentru operatorii economici implicați în gestionarea deșeurilor și implementarea sistemelor de responsabilitate extinsă a producătorului.

Ne exprimăm întreaga disponibilitate de a participa la consultări și discuții tehnice, în vederea identificării celor mai eficiente soluții legislative.

Vă mulțumim pentru colaborare și vă rugăm să primiți asigurarea deplinei noastre considerații.

Cu deosebită considerație,

Ana GROZA
Director Executiv

Notă: Asociația Investitorilor Străini reunește 25 companii – cei mai mari investitori din Republica Moldova, investițiile cărora provin din 17 țări, cu peste 20.000 de angajați. Volumul total al investițiilor companiilor-membre FIA depășește 2,6 miliarde euro, ceea ce constituie aproximativ 19% din PIB.